

At canonicæ dici jure possunt, quia regula sunt hujusmodi epistolæ ad judiciorum expeditionem, & ad recte, honesteque vivendum, juxta præmissa supra, hoc lib. cap. 14. num. 9. ideoque Jus Canonicum vocatur, quod ex illis constat, cujus libri non sunt canonici, ut illi qui in catalogo Sacrorum Voluminum habentur, cum Spiritum sanctum authorem non obrinuerint, de quibus d. cap. 14. per tot. Sic Gelasius non in Canonicis, sed in Hagiographis Decretales constituit. Fuit verò Vvicleff per Concilium damnatus, quia his epistolis omnem auctoritatem detrahebat, adversus communem Ecclesiæ universalis approbationem eas apocryphas nuncupare ausus.

Ad Num. 7.

59 Ad hunc Gelasii locum vide Acusam in cap. Sancta, §. Item gesta, num. 23. & 24. 15. diff. Valcarcer ubi sup. in eod. textu, col. 42. Spondan. in Epitome Baronii, anno 401. num. 2. Baron. anno 419. num. 96.

60 Verbum Martyr, Græcum interpretatur Latine Testis, & martyrium idem est ac testimonium. Calepin. verb. Martyr, Nebrissenf. eod. verbo, Polyanthea novissima tom. 2. verb. Martyrium, in princip. P. Valentia in 2. 2. disp. 8. quest. 2. versic. 1. Theatrum vitæ humanæ lit. M. pag. 279. P. Suar. de Fide, disp. 4. sect. 3. num. 6. Lexicon Calvini verbo Martyr. Sed ex usu Ecclesiæ ille Martyr vocatur, qui morte pro Deo obita testificatur aliquam Fidei veritatem, vel in seipsa, vel in aliquo pio virtutis opere reluctem. Ita Valent. ubi pronuper, Theatrum vitæ humanæ, Lexic. Calvin. & alii. Dicitur etiam Martyrium religiosus locus Martyri sacrus. Calepin. Nebrissenf. Lexic. Calvin. Martyrum mentio fit in l. 2. & 3. C. de sacrosanct. Eccles. & in hac interdicitur venditio Reliquiarum Sanctorum Martyrum: quod religiose Imperatores Honorius & Theodosius constituerunt; antea enim venire consueverant à Gentilibus, ut tradit Spondan. anno 305. n. 2.

Ibi: Sic sanè licet & ipsi Martyres.

61 Harum vocum Martyr. & Confessor, eandem vim esse ex propria significatione, animadvertunt Glossa verb. Crucifixus, in cap. Baptismi 34. de consecrat. distinct. 4. Spondan. sup. anno 194. num. 1. Consuetudine verò Ecclesiastica obtinuit, ut sancti, qui vitæ finem laudabiliter imposuerunt naturaliter, Confessores nuncupentur: illi autem, qui violentia tormentorum pro Fide extinguntur, Martyres dicantur, Theatrum vitæ humanæ ubi proximè, pag. 280. vers. Quartus gradus. Hæc tamen nomina apud veteres Ecclesiasticos Scriptores aliter usurpari solent; nam propriè eos Confessores asserunt, qui persecutionem quidem patiebantur propter Fidei confessionem, & carcere tenebantur, nondum cruciatus experti: ubi autem sævitiam carnificum sentire cœperant, Martyrum nomine decorabantur. His similes habebantur extorres, qui ne religio per illos dispendium aliquod sustineret, propriis bonis derelictis sese subtraherant; nam quandiu superstites latebant, vocabantur Confessores; morte autem in eo statu superveniente, Martyres appellabantur. Ita Spondan. ubi nuper. & anno 353. num. 11. Theatrum vitæ humanæ d. vers. Quartus gradus. Nunc de ratione martyrii est, ut mors patientis

subsequatur, unde nullus inter Martyres recensetur, etsi sævissimè torqueatur pro veritate Fidei, nisi vi tormentorum animam agat. D. Thom. 2. 2. q. 124. art. 4. Valent. sup. vers. Ut autem, Polyanthea ubi proximè. Vide etiam ad præmissa Ioan. Franc. Picum in comment. ad hymn. 2. Rhenan. in annotat. ad Tertullian.

Ibi: Hinc & Negatores dicti.

62 Horum qui præ formidine tormentorum Christum abnegabant, duplex species fuit: quidam enim publicè id parrabant, & hi si Diis immolarent, aut immolata gustarent, Sacrificati; si thus offerebant, Thurificati, & generaliter Idololatræ vocabantur. Alii erubescerent non audebant palam Christianam Religionem abjicere, sed privatim per se, vel per alios idolorum cultum profitebantur, acceptis à Magistratibus securitatis libellis, ne deinceps Religionis causâ vexarentur, quod pretio comparabatur, unde isti Libellatici dicebantur. Spondan. anno 353. n. 5. ex B. Cypriano tract. de lapsis.

Vers. Quia eorum, qui scripsere, nomina penitus ignorantur.

63 Inde oritur præsumptio erroris, seu falsitatis: idèd in Concilio Lateranensi ultimo sess. 10. de impress. libror. cavetur ne liber aliquis de rebus sacris sine nomine authoris prælo mandetur, idemque præcipitur per Trident. sess. 4. vers. Sed & impressoribus, cujus meminit D. Covar. infra, cap. Proximo, n. 1. vers. Hujus verò, Barbosa in remiss. ad Trident. d. sess. 4.

64 Ante Gelasii tempora, ac postea semper in Ecclesia egregia Sanctorum Martyrum facinora, enarratis compendio illorum vitis, publicè legi consueverunt, prout hodie ex martyrologio recitantur, & ita stabilitum est, ut passiones Martyrum legerentur, Concil. Carthagin. III. can. 13. quæ quidem ex certis authoribus veræ, & authenticæ habebantur. Quod autem Gelasius monet de gestis Martyrum non legendis, accipi debet de quibusdam prolaxis historiis, quibus vitæ eorum continebantur, quæ ob incertitudinem authorum, & superflua, vana, & erronea, quibus scatebant, apocryphæ, & ab idiotis, vel hæreticis conscriptæ putabantur. Ita Spondan. an. 401. num. 2. ubi testatur hujusmodi historias legi vetitas esse sexta Synodo cap. 63.

Ibi: Hieronymi, inquam, Augustini, Gregorii.

65 D. Hieronymum perbreve martyrologium elaborasse tradit post Baronium Spondan. anno 388. num. 12.

66 Iam ab exordio nascentis Ecclesiæ, ingruente adversus Christiani nominis professores persecutione, curæ fuit Clementi Pontifici, ut Martyrum agones memoriæ mandarentur, cui muneri septem præfecit notarios per Urbis regiones distributos, ut in singulis acta Sanctorum Martyrum perquirentes scriberent. Spondan. ex Baronio anno 98. num. 3. Postea Fabianus Papa his notariis totidem Subdiaconos addidit, ut quæ illi notis scripserant, hi literis latius, & apertius exprimerent. Spondan. anno 238. num. 1. & Verùm hæc sacra monumenta edicto Diocletiani maxima

xima est parte flammis tradita perierunt. Spondan. ubi proximè.

Vers. Quirici, & Julitæ.

67 Julitæ, & Quirici ejus filii præclarum martyrium pluribus enarrat, asserens non esse eam historiam, quam Gelasius apocrypham hinc dixit. Surius ex Simeon. Metaphraste tom. 3. de probat. Sanctor. historis, die 16. Junii, ubi tradit, Julitæ nomine genere, ac divitiis illustrem femineam ex Iconio urbe in Lycaonia, viro & fortunis orbatam, post diutinam peregrinationem Tarsum advenisse, ubi pro Christi fide dirissimè cruciata cum Quirico primo gloriosè occubuit. Hujus eximie Martyris mentio fit apud Card. Baron. anno 305. num. 14. Spondan. in Epu. ibidem, n. 15. Carill. Annal. eod. anno, fol. 113. Marul. lib. 5. cap. 6. Gualter. in Chronic. ad ann. 400. pag. 278. Theat. vitæ humanæ lit. M. pag. 342. & lit. M. pag. 284. Vide infra, cap. prox. n. 94. & 95.

Vers. Omni de vocatione veneramur

68 Veneratio, cultusque à tempore Apostolorum Sanctis Martyribus, eorumque Reliquiis reddi consuevit, quem usum Sancti Patres Ecclesiæ communi consensu probarunt, renitentibus tamen hæreticis aliquibus, quorum primus Eunomius extitisse fertur, eumque alii hæresarchæ sequuti fuere. Consule Baron. & Spondan. anno 55. n. 2. & 3. & anno 58. num. 38. anno 97. num. 7. anno 277. num. 8. & anno 319. num. 9. Cui Martyrum honori ut obviam irent Gentiles, de more cadavera eorum flammis, aut fluctibus tradebant. Spondan. anno 102. num. 2. anno 109. num. 2. anno 179. num. 2. & anno 302. num. 5. Verùm alii Reliquias Christianis venundabant, qui illas ut colerent, pecuniâ redimebant, sicut superius præmissimus, num. 59. Adde Gualter. in Chronic. ad annum. 110. ex pag. 50.

69 Sed non omnibus, qui in persecutionibus Fidei morte ab infidelibus afficiebantur, absque delectu cultus exhiberi consuevit, sed illis tantum qui per Ecclesiam approbari meruerunt, quod prævio exacto examine fiebat. Spondan. an. 55. n. 4. & anno 302. num. 20. nam ad veri martyrii lauream quinque concurrere debent conditiones, de quibus Valent. supra, Vers. ut autem, cum segg. Theatrum vitæ humanæ lit. M. pag. 279. In quibus differant veri Martyres Christi à pseudomartyribus petendum est à P. Suar. tract. de Fide, disput. 4. sect. 3. num. 6. Adde quæ de Reliquiarum veneratione habentur supra, lib. 1. cap. 10. à num. 51.

Ibi: Siquidem hac in re secundum veteriorem sententiam.

70 In canonizatione Sanctorum Papam in errorem labi non posse, & oppositam sententiam impiam & temerariam censeri, cum pluribus tenuitatis supra, d. cap. 10. num. 49. Sed si aliquando circa cultum Reliquiarum Sanctorum aliquid erroris emerisset ex privato aliquorum instinctu, Deus diu latere non permisit, id alieni ex servis sui per revelationem aperiens, ut veritate prodita falsitas appareret, ut de S. Martino Severus scribit in illius vita, cap. 8. Ita Spondan. anno 55. in su.

Vers. Item vita Patrum Pauli.

71 Idem observat Barbosa in collect. ad cap. Sancta Romana, num. 16. 15. distinct. Cardin. Baron. Annal. tom. 3. anno 358. num. 24. Valcarcer. in Epitome Jur. Canon. in d. cap. Sancta, §. Item vitas, col. 42. Possevin. in appar. sacro tom. 1. verb. Antonius Ægyptius, pag. 355.

72 Vitas egregias perillustrium Anachoretarum, Pauli, Antonii, & Hilarionis, authenticas esse, utpote quæ à D. Hieronymo elaboratæ noscuntur, in confesso est apud omnes, à quo recentiores, qui de Sanctis Eremitis disseruerunt, plurima hauserunt, ut Card. Baron. in Annalib. Spondan. in ejus Epit. pluribus in locis: similiter Gualter. in Chronic. Surius de probat. Sanctor. histor.

73 De vita sancti Pauli Eremitarum Principis, differt Card. Baron. anno 253. ex num. 11. & anno 343. Spondan. illo anno, num. 16. hoc num. 1. & 2. Obiit secundum Baron, anno Christi 343. Julii I. Pontificis 7. Imperatoris Constantii & Constantis 7. ætatis suæ 113. A quo solitudinem petierit anno, quæstionis est. Baron. asserit à vigesimotertio, Spondan. & plerique à decimosexto. Vide Spondan. d. anno 253. n. 16. Gualter. ad ann. 300. pag. 216. Surius tom. 1. die 10. Januarii. Theatrum vitæ humanæ pluribus in loc. in indic. verb. Paulus Thebaus, Carill. Annal. anno 343.

74 De vita sancti Antonii Abbatis, Magni cognomento, scribit Baron. anno 310. 328. 340. 343. & 358. & ibi Spondan. in Epitome, Sur. tom. 1. die 17. Januarii, Theatrum vitæ humanæ sup. verb. S. Antonius Ægyptius, Carrill. anno 358. Vixit quinque supra centum annos, & in cælum migravit anno 358. juxta Baron. d. anno 358. quem sequuntur Spondan. ubi num. 5. Carrill. ubi proximè, qui fuit annus 7. Liberii Pontif. & 22. Imper. Constantii.

75 De beato Hilarione videri Baron. anno 358. 362. 365. & 372. & ibi Spondan. Gualter. ad annum 400. pag. 282. Sur. sup. tom. 5. die 21. Octobris Onuphr. in Chronic. anno 351. Theatrum vitæ humanæ in indic. verb. Hilarion Abbas, Carill. anno 372. Martyrolog. die 21. Octobr. Terram cælo commutavit octogenarius, anno Christi 372. ut testantur Baron. eod. anno, Spondan. & Carrill. secundum quos hic annus numeratur sextus Pontificatus Damasi, & nonus Imperii Valentiniani, & Valentis. Vide Baron. in Martyrolog. die 21. Octobris.

Ibi: Antonii vitam scripsit Anastasius.

76 Cujus frequenter mentio apud Card. Baron. Spondan. & alios, qui de beati Antonii gestis disserterunt. Congressum tamen S. Antonii & Pauli à beato Hieronymo enarratum, prætermisit Anastasius, ut ait Spondan. anno 343. num. 1. Hic est beatus Anastasius, quem supra memoravimus, qui D. Antonium vistravit, cui duo pallia donavit. Spondan. ex Baron. anno 328. num. 2.

Vers. Item actus Beati Sylvestri.

77 Ex quibus plura deprompserunt, qui vitam beati Sylvestri memoriæ prodiderunt, ut Card. Baron. anno 324. & ibi Spondan. Surius tom. 6. die 31. Decembris, Platina, Ribadeneira, Illescas, & alii, qui de vitis Sanctorum, ac Summorum Pontificum

cum egerunt, Sed observare oportet cum Spondan. *d. anno 324. num. 25.* duplicia acta Sylvestri reperiri, quædam prius edita Latino sermone, quæ authentica sunt: alia postea ab aliquo Græcorum conficta, Græcèque prodita sub falso Eusebii Cæsarensis nomine, ex libro de Martyribus, quæ non ante millesimum Christianum innotuerunt. His additum est edictum de donatione Constantini in odium Ecclesiæ Romanæ, quod in prioribus actis non erat. Hoc autem Græci commentum sunt, ut apparet, quæ Ecclesia Romana possidet, non à Christo, sed ab Imperatore accepisse.

Ad Num. 8.

78 Author certus actum B. Sylvestri nequit assignari, etsi ipsi approbationem meruerint, neque eos edidit Eusebius Cæsarensis, ut D. Covarr. videtur, sed falsò sub illius nomine à Græcis sunt editi, illi scilicet actus commentitii, ac depravati, de quibus Spondan. *ubi proxime.* Nec mirum haberi debet, quod liber, cuius author ignoratur, non censetur apocryphus; nam & inter sacra Volumina extant aliqua, quorum Scriptores ignoti sunt, ut supra, *hoc lib. cap. 14. prænotatur.*

Ibi: *Qui Pontificum omnium à Petro exordius.*

79 Opus hoc de vitis Pontificum, quod Damaso tribuitur, non ab ipso, sed ab Anastasio S. R. Ecclesiæ Bibliothecario post quingentos fere annos ab obitu Damasi elaboratum tenet post Baron. Spondan. *anno 45. num. 13. & anno 69. num. 14.* huius Anastasii meminit Bellarmin. *de Scriptor. Ecclesiast. sæculi 9. ann. 858. Gualter: in Chronic. ad annum 600. pag. 598.*

Vers. Primum etenim.

80 Constantinum à B. Sylvestro Romæ baptizatum, adversus Eusebium Cæsarensis & sequaces pluribus probat Card. Baron. *Annal. Ecclesiast. anno 324. quem refert Spondan. in Epitome, eo anno, num. 10. cum seqq.* cui sententiæ subscripserunt Surius supra, *tom. 6. ult. die Decemb. c. 14. Carrill. Annal. anno 324. Theatrum vitæ humanæ lit. B. pag. 63. Gualter. in Chronic. ad annum 400. pag. 279. Bobadill. in Politic. lib. 2. cap. 17. n. 11. August. Steuch. lib. 2. de donat. Constantini, Marta de iurisdic. p. 1. cap. 30. num. 11. 13. Barbosa in collect. ad cap. Futuram 12. q. 1.*

81 Hæc Historia de Baptismate Constantini non eodem modo à Scriptoribus narratur: sed illud discrimen omittendum non est; nam quidam asserunt, quibus D. Covarr. adheret, B. Petrum ac Paulum exprobrasse sævitiam Constantino cupienti parvulorum sanguine se à lepra mundari. Alii in quibus est Baronius, & Spondan. *ubi supra,* volunt Imperatorem commotum matrum gemitibus à cæde infantium abstinuisse, quos enecandos collegerat, cuius pietatis intuitu sacri Apostoli in somniis apparentes de Baptismo à Sylvestro suscipiendo ad corporis etiam sanitatem Imperatorem admonuerunt.

82 Constantinus sacra ablutione est lotus sui Imperii anno 19. Pontificatus Sylvestri 9. qui est Christi 324. in palatio Lateranensi, hand pluribus interessentibus, ubi hodie baptisterium existit. Hæc juxta Baron. *d. anno 324. qui ex num. 32.*

plura memorata digna, quæ ante ac post Baptisma Constantini evenerunt, fuscè recenset, & eadem in compendium redegit Spondan. *in Epitome eod. anno, à num. 6. & 7. refert Sozomenum aientem, quod Constantinus jam à quo Maxentium devicit, se Christianæ adscripsit Religioni, suscepto Baptismate. Sed hoc consensu omnium casu comprobatur.*

Ibi: *Dubia tamen ex eo videtur.*

Hæc opinio Eusebii Cæsarensis, qui scripsit Constantinum in extremis agentem sacro baptismate insignitum, acriter impugnat à Cardin. Baron. *d. anno 324. ex num. 33. & à Spondano in Epitome à num. 14. Ipse tamen post num. 18. pro Eusebio nonnullas rationes expendit Baronii argumentis satisfaciens, non tamen huius sententiam omninò deserit, cui utique D. Covarr. assentitur ea vel maxime ratione, quod inverisimile est, Imperatorem ita pium, & erga Ecclesiam, Fidemque Catholicam devotum in tempus mortis sacri Baptismatis susceptionem protulisse, Christumque tandem inimicum habuisse, quem summa veneratione colebat. Vide ad hæc Baron. & Spondan. *ubi proxime,* adversus Eusebium late differentes.*

Vers. Secundo loco.

Series edicti de donatione Constantini habetur 84 apud Mart. *sup. d. cap. 30. num. 1. Theatrum vitæ humanæ lit. R. pag. 363. & donationem B. Sylvestro factam à Constantino latissimè probent ex neotericis Arn. Pontacus in not. ad Chron. B. Hieronymi, August. Steuch. *tract. de donat. Constant. Marta d. cap. 30. per tot. August. Barbosa de potest. Episcopii, part. 1. tit. 2. cap. 2. num. 68. & in collect. ad cap. Constantinus, 96. distinct.* qui pro hac opinione penè innumeros congerit, quæ adeò recepta est, ac Pontificum decretis roborata, ut non procul ab hæresi sit eam inficiari, ut ex Abbate & Rolando à Valle tradunt Cardin. Tusch. *lit. D. conclus. 689. num. 7. Barbosa in d. collect. num. 4. Quod donationis instrumentum confectum est die 30. Martii, anno quo Imperatorem baptizatum asseruimus supra.**

Ibi: *Ex multis tamen conjecturis, & rationibus.*

Sententiam tamen oppositam, quæ donationem 85 factam negat, sustinent non pauci, ex quibus aliquos recenset Barbosa *ubi proxime,* in quibus numerari potest Card. Baron. *anno 324. ex n. 117. quem refert ac sequitur Spondan. num. 23. cum seqq.* hi enim etsi agnoscant Ecclesiam Romanam à Constantino pluribus donis, ac prærogativis affectam, edictum tamen de donatione, quod aëlis Sylvestri insertum est, apocryphum arbitrantur, prout tetigimus supra, *nam. 77. De his iterum Baron. Annal. tom. 12. anno 1191.*

Ibi: *Quo in loco Glossa in verbo Constantinum, quarit.*

Supposito cum communi Orthodoxorum sententia, quod Constantinus B. Sylvestro donaverit quæ in illius actis recensentur, in controversiam incidit, an Imperator ea conferre Pontifici

fici valuerit in Imperii detrimentum, ac diminutionem? Et licet nonnulli contra sentiant, communiter tamen placet talem donationem jure subsistere, quam opinionem tuerentur plurimi apud Bobadill. *in Politic. lib. 2. cap. 17. num. 11. lit. B. quibus addendi sunt Tusch. ubi sup. d. conc. 689. à princip. Marta ex plurimis supra, num. 30. Barbosa in collect. ad cap. Constantinus, num. 4. cum seqq.* ubi probat, Ceval. *commun. tom. 1. q. 345.* qui pro utraque parte auctores congerit. Ibi & alii asserunt hæreticum, aut penè hæreticum censuratum, qui tenuerit istiusmodi donationem invalidam.

Vers. Ceterum apud Gratianum.

87 Lapsus Gratiani, dum Melchiadi Pontifici tribuit, quæ in cap. *Euvam, 12. q. 1.* continentur, adnotant Glossa *ibi,* Barbosa in *collect. ad eum text. Marta sup. num. 41.* qui tamen Gratianum conatur excusare aient, eum non fuisse autorem tituli illius capitis, sicut nec cæterorum omnium, qui Decreti textibus superpositi leguntur; quod quidem difficile suaderi potest; quia incredibile est, ut Gratianus non laudaret auctores locorum, quæ concessit, ut illis Fides adhiberetur, quod ipsi onerosum minime foret, alii verò ferè impossibile, ut per se notum est.

88 Error autem Gratiani evidentissimè patet; nam si Melchiades, sive Milthiades Sylvestrum in Pontificatu antecessit, ut videre licet apud Euseb. Onuphrium, Genebrard. Adon. Viennens. Gualter. *in Chronic. Platin. Ciacion. in Melchiade, & in Sylvestro, Baron. anno 314. ubi Spondan. num. 1.* quod extra dubitationem est, quomodo Melchiades valuit testificari de Constantini baptismate, ac donatione, quæ annis fere undecim post obitum suum sub successore Sylvestro contigerunt? Etenim Melchiades in facta concessit anno 313. & Constantinus Christianorum numero adscriptus est, ac donationem confecit anno 324. juxta Baron. & Spondan. & Carrill. *eisdem annis.*

Ibi: *Et quia Melchiades occisus fuerit.*

89 B. Melchiades à tyrannide interfecit non est, sed superatis cruciatibus, supervixit, ac deinceps mortem naturalem obiit in pace. Spond. ex Baron. *anno 313. num. 11. Gualter. in Chronog. ad annum 400. pag. 276. Carrill. Annal. anno 313. Sebast. Nicolini in Epitome Histor. Ecclesiast. §. 33. (ubi observat hunc Summum Ecclesiæ Præsulem, qui Afer vulgò dicitur, Hispanum esse, Matrici ex Afris parentibus ortum, & in Bullar. Magno Cherub. tom. 1. in Melchiade, non asserit eum martyrio insignitum, cum in cæteris Martyribus Pontificibus id exprimat. Hoc inde manifestum sit, quia cum Melchiades è vivis migravit, Ecclesia gaudebat pacifica tranquillitate, siquidem Maxentius, qui in Occidente Christianos dirè persequebatur, anno 312. interijt à Constantino devictus, & in Tiberim è ponte delapsus. Spondan. ex Baron. anno 312. n. 2. & 8. & Maximinus Christianæ Religionis in Oriente acerrimus hostis, præ metu ob clades divinitus inflictas, sub idem tempus à tyrannide destiterat. Spondan. eodem anno, num. 1. Unde nemine Ecclesiam persequeute, Melchiades pro Religione enecari nequivit. Nec refert quod vulgò Melchiades Martyr vocitur, quia in antiquis*

D. de Faria Nova Addit. ad Covarr.

Ecclesiasticis monumentis inter Martyres numeratur propter ea quæ sub Maxentio pro Fide Catholica pertulit, etsi mortem non subierit, cum sic cruciati, quondam in Ecclesia Martyres dicerentur, sicut prænotavimus supra, *num. 60. & in specie observat Spondan. anno 313. num. 11.* His assentiri videtur D. Covarr. paulò inferius, *sub hoc vers. ad fin.* ubi animadvertetur à nobis *num. 94.* Quæ cum ita sint, frustra cum eo angimur in disquirendo sub quo Imperatore beatus Melchiades fuerit peremptus.

Ibi: *Quæ quidem ratio est omninò intelligenda.*

De Maximinorum, seu Maximianorum discrimine agit Spondan. *anno 304. num. 4. & qui dominabatur Orienti, cum Melchiades decessit, fuit Maximinus Galerius, qui à Galerio Maximiano socio Imperatoris Constantii adoptatus, illi in Orientè successit. Vide Baron. anno 306. ubi Spondan. num. 2.*

Ibi: *Prius mortem obuisse Galerium Maximumum.*

Contra tradit Baron. & ex illo Spondan. *anno 91 314. num. 2.* qui testatur hoc anno Maximumum miserè occubuisse, & sic post mortem Melchiadis, sicut apparet ex præmissis supra, *n. 88.*

Ibi: *Utrumque sit, Melchiades.*

Refragatur similiter Baronius, qui Constantini 94 victoriam, ac interitum Maxentii, post quæ illicè Romam ovans Imperator adivit, ad annum 312. refert, mortem verò Melchiadis ad finem anni sequentis 313. evenisse asseverat, quem refert Spondan. *anno 312. & anno 313. n. 11.* illisque accedunt Carrill. *eisdem annis, Gualt. in Chronog. ad annum 400. pag. 276. & 277.* ubi de Melchiade, & Constantino.

Ibi: *Et quia facillimus fuit apud Platinam.*

Error Platinæ versari potest quoad passionem, ac tormenta Melchiadis, non quoad necem, cum ipse interfecit ab aliquo non fuerit, sed naturaliter obierit, ut supra, *n. 89.* demonstravimus.

Ibi: *Siquidem scriptum extat.*

B. Catharina sub Maximino laurea martyrii meruit redimiri. Baron. *anno 307. Spondan. ubi num. 6. Carrill. eodem anno, Gualter. sup. pag. 278. Surius tom. 6. die 25. Novembris, lapsusque eorum qui scripsere, iussu Maxentii fuisse peremptam illam, improbant. Baron. in Martyrolog. die 25. Novembris. Gualter. supra.*

Ibi: *Questionem illam inter Cæcilianum.*

De hac controversia ac Donatistarum causa, inito Romæ Concilio, cognovit Melchiades eo anno quo mortem oppetivit, postquam Maxentius à Constantino superatus perierat, ut planè constat ex Baronio *anno 313. & ibi Spondan. à n. 5.* junctis iis quæ nuper *n. 89.* tradidimus. Verùm licet Melchiades cum Constantino post mortem Maxentii per epistolas communicarit, non inde sequitur,

O o

ut